

DOI 10.31499/2618-0715.1(10).2023.282351

**ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ
В УМОВАХ ВОЄННОЇ ДОБИ**

Кращі національні традиції, здобутки вітчизняної і світової педагогічної науки, багатства духовної культури народу, його національної ментальності, світогляду, формування особистісних рис громадянина України – орієнтири сучасної освіти і науки. Тому, особливо важливого значення набуває вивчення історії української освіти, зокрема, аналіз праць та життєвого шляху тих педагогів, просвітителів, які зробили вагомий внесок у розвиток вітчизняної освіти та педагогічної науки, поширення всього українського – мови, культури, освіти, тощо.

Важливий ресурс у процесі формування та збереження національної пам'яті має педагогічна біографіка як сфера наукової творчості, видавничо-інформаційної роботи, біографічних досліджень діяльності педагогів, освітян, громадських діячів на певному історико-педагогічному етапі.

16 травня 2023 р. відповідно до Плану роботи НАПН України у рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2023 у змішаному форматі відбулася VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання»⁵.

**Наукові співробітники відділу педагогічного джерелознавства та біографістики
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
НАПН України**

Конференцію організував відділ педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (директор – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Лариса Березівська) спільно з Відділенням філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України, кафедрою теорії і методики виховання

⁵ http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/03/Conference_Program_16_05_2023.pdf

Рівненського державного гуманітарного університету, факультетом соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, факультетом педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кафедрою педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені професора Є. Петухова Херсонського державного університету.

Учасниками конференції стали науковці та здобувачі вищої освіти із 15-ти наукових установ, закладів освіти, культури України і зарубіжжя: Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України, Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, історії України НАН України, Інституту педагогіки НАПН України, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Рівненського державного гуманітарного університету, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,

Херсонського державного університету, Педагогічного музею України, Київського університету імені Бориса Грінченка, кафедри психології Хмельницького інституту МАУП, Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Вінницького національного технічного університету. Це свідчить про зацікавлення широкого кола українських дослідників проблемою розвитку педагогічної біографіки в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби у контексті нових викликів і завдань.

Під час конференції учасниками було обговорено актуальні питання розвитку педагогічної біографіки як складника історії освіти: основні поняття та терміни – біографія, біографістика, біографіка, педагогічна біографіка як складники педагогічної терміносистеми; джерельна база сучасної педагогічної біографіки; переосмислення наукової біографії педагогів у контексті декомунізації, дерадянизації, дерусифікації; модифікації наративів у моделюванні біографічних конструктів (енциклопедичний біографічний словник, епістолярій, біобібліографія, цифровий ресурс тощо); біографічний метод у психологічних дослідженнях; віртуальна педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі; історія освіти / педагогіки як важливий складник фахової підготовки освітян.

За результатами конференції схвалено резолюцію та укладено збірник тез доповідей «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання».

Матеріал підготували:

Лариса Березівська,

доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України,
директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського;

Наталія Коляда,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;
головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики,
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.